

Доклад на Комисията относно облъчването на храни за 2007 г.

(2009/С 242/02)

1. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И КОНТЕКСТ

С член 7, параграф 3 от Директива 1999/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно храните и хранителните съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение ⁽¹⁾, се изисква държавите-членки да предават всяка година на Комисията:

— резултатите от проверките, извършени в съоръжения за облъчване, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки и приложените дози,

както и

— резултатите от проверките, извършени при продажбата на продукта, и методите, които се използват за откриване дали продукта е бил обработен с йонизиращо лъчение.

С член 7, параграф 4 от същата директива се възлага на Комисията да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*:

— подробна информация за одобрените съоръжения за облъчване в държавите-членки, както и всяка промяна в техния статус,

— отчет, който се основава на информацията, която се предоставя от националните контролни органи.

Настоящият доклад обхваща периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2007 г. Той съдържа обобщение на информацията, предадена на Комисията от 25-те държави-членки.

Информация относно общите аспекти на облъчването на храни е достъпна на уебсайта на генерална дирекция „Здравеопазване и потребители“ ⁽²⁾ на Европейската комисия.

1.1. Съоръжения за облъчване

В съответствие с член 3, параграф 2 от Директива 1999/2/ЕО храни и хранителни съставки могат да бъдат облъчени само в одобрени съоръжения за облъчване. За съоръжения в ЕС одобрението се дава от компетентните органи на държавите-членки. Държавите-членки трябва да уведомяват Комисията за своите одобрени съоръжения за облъчване (член 7, параграф 1).

Облъчването на храни и хранителни съставки може да се извършва само чрез използване на следните източници:

— гама лъчи от радионуклидите ⁶⁰Со или ¹³⁷Сs,

— рентгенови лъчи, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 5 MeV,

— електрони, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 10 MeV.

Списъкът на одобрените съоръжения за облъчване в държавите-членки е публикуван от Комисията ⁽³⁾ в *Официален вестник на Европейския съюз* и може да бъде намерен на: http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/approved_facilities_en.pdf

⁽¹⁾ ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 16.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

⁽³⁾ ОВ С 187, 7.8.2003 г., стр. 13.

1.2. Облъчени храни и хранителни съставки

Облъчването на изсушени ароматични билки, подправки и растителни подправки в ЕС е разрешено на общностно ниво — Директива 1999/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. относно съставянето на списък на Общността за храни и хранителни съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение ⁽¹⁾.

Освен това, 7 държави-членки са уведомили, че поддържат национални разрешителни за определени храни и хранителни съставки в съответствие с член 4, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО. Списъкът с национални разрешителни е публикуван от Комисията ⁽²⁾.

На всяка облъчена храна или хранителна съставка в съставни храни трябва да бъде поставен етикет съдържащ думите „облъчено“ или „обработено с йонизиращо лъчение“. При продукти, които се продават в насипно състояние, тези думи се отбелязват заедно с наименованието на продукта върху табелка или бележка над или до съда, в който са поставени продуктите.

За да бъде наложено правилно етикетиране или за да се открият неразрешени продукти, Европейският комитет по стандартизация (CEN) одобри няколко метода за изследване след като му беше възложен мандат от Европейската комисия.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ В СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ОБЛЪЧВАНЕ

Настоящият раздел от доклада се отнася до резултатите от проверките, извършени в съоръжения за облъчване, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени продукти и приложените дози.

Държавите-членки предоставиха следната информация за одобрените съоръжения и проведените в тях проверки.

2.1. Белгия

Инспекциите на компетентните органи през 2007 г. потвърдиха, че съоръжението за облъчване Sterigenics S.A. отговаря на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В следната таблица са показани категориите и количествата продукти, облъчени в това съоръжение през 2007 г.

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълнатата доза (kGy)
Жабешки бутчета	1 521	5
Месо	445	6—8
Домашни птици	282	5
Риба и черупчести	258	3—5
Билки и подправки	139	6—9
Изсушена кръв	16	6—9
Зеленчуци	12	6
Скорбяла	11	3
Яйца на прах	7	3
Други	108	0—10
Общо	2 799	

⁽¹⁾ ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 24.

⁽²⁾ ОВ С 112, 12.5.2006 г., стр. 6.

2.2. България

Не е предоставена информация от България.

2.3. Чешка република

Проведените през 2007 г. инспекции на компетентните органи потвърдиха, че съоръжението за облъчване ARTIM SPOL S.R.O. отговаря на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В следната таблица са показани категориите и количествата продукти, облъчени в това съоръжение през 2007 г.

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Изсушени ароматични билки, подправки и растителни подправки	55	1—10
Общо	55	

2.4. Германия

През разглеждания период в Германия има четири одобрени съоръжения за облъчване. Проведените през 2007 г. инспекции на компетентните органи потвърдиха, че съоръженията за облъчване отговарят на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В следните таблици са показани категориите и количествата продукти, облъчени през 2007 г. във всяко от съоръженията. Общо 331 тона продукти са обработени през 2007 г. в трите съоръжения за облъчване в Германия.

а) Gamma Service Produktbestrahlung GmbH, Radeberg

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Подправки и билки	206	< 10
Сушени зеленчуци	24	< 10
Общо	230	

121 тона облъчени продукти са били изнесени в трети страни.

б) BGS/Beta-Gamma Service GmbH & Co. KG, Wiehl

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Подправки и билки	21	10—13
Сушени зеленчуци	18	10—32
Общо	39	

Всички облъчени продукти са били изнесени в трети страни.

в) Isotron Deutschland GmbH, Allershausen

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Зеленчуци	61	5—10
Подправки и билки	1	5—10
Общо	62	

Всички облъчени продукти са били изнесени в трети страни.

г) Beta-Gamma-Service GmbH & Co. KG, Bruchsal

През 2007 г. в това съоръжение не са били облъчени никакви продукти.

2.5. Испания

В Испания има две съоръжения, одобрени за облъчване на храни и хранителни съставки. Проведените през 2007 г. инспекции на компетентните органи потвърдиха, че съоръженията за облъчване отговарят на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

a) *Ionmed Esterilización, S.A.*

В следната таблица са показани категориите и количествата продукти, облъчени в това съоръжение през 2007 г.

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Изсушени ароматични билки, подправки и растителни подправки	216	< 10
Общо	216	

б) *Aragoatma, SA*

През 2007 г. в това съоръжение не са били облъчени никакви продукти.

2.6. Франция

Във Франция има шест съоръжения, одобрени за облъчване на храни. Проведените през 2007 г. инспекции на компетентните органи потвърдиха, че 5 съоръжения за облъчване отговарят на изискванията на Директива 1999/2/ЕО. За едно съоръжение са направени забележки относно контрола на дозите на облъчване и състоянието на продуктите преди и след обработката.

В съоръжението *Ionisos SA, Domaine de Corbeville, 91400 Orsay* (референтен номер 91471 F) през 2007 г. не са били облъчени храни и хранителни съставки. Съоръжението е било затворено.

В следната таблица са показани категориите и количествата продукти, облъчени в съоръженията през 2007 г.

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Домашни птици	1 239	5
Замразени жабешки бутчета	687	5
Гума арабика	131	3
Билки, подправки и сушени зеленчуци	60	10
Казеин	22	6
Общо	2 139	

2.7. Унгария

В Унгария има едно съоръжение, одобрено за облъчване на храни. Според официалната инспекция, извършена през 2007 г. от компетентния орган (Унгарската селскостопанска служба), съоръжението за облъчване *AGROSTER Besugárázó Rt. (Budapest, Jászberényi út 5.)* отговаря на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В следната таблица са показани категориите и количествата храни, облъчени в това съоръжение през 2007 г.

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Подправки, пипер	5,9	4—6
Изсушени продукти	0,5	3—4
Билки	14,5	3—6
Общо	20,9	

2.8. Италия

Резултатът от проведената инспекция в единственото одобрено съоръжение за облъчване в Италия — Gammarad Italia Spa — е благоприятен. През 2007 г. в това съоръжение не са били облъчени храни и хранителни съставки.

2.9. Нидерландия

Компетентните органи потвърдиха, че през 2007 г. съоръженията за облъчване са отговаряли на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

Между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2007 г. дружеството Isotron NL е обработило общо 2 323 тона храни и хранителни съставки в двете си съоръжения в Ede и Etten-Leur. В следните таблици са показани категориите и количествата продукти, облъчени в тези две съоръжения през 2007 г.

а) Isotron NL — съоръжение за облъчване в Ede

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Подправки/билки	753	НИ
Жабешки бутчета	197	НИ
Месо от домашни птици (замразено)	154	НИ
Изсушени зеленчуци	88	НИ
Яйчен белтък	70	НИ
Скариди (замразени)	45	НИ
Проби от храни	10	НИ
Общо	1 317	

(НИ: по тази точка не е предоставена информация).

б) Isotron NL — съоръжение за облъчване в Etten-Leur

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Сушени зеленчуци	791	НИ
Жабешки бутчета	146	НИ
Подправки/билки	48	НИ
Месо от домашни птици (замразено)	21	НИ
Общо	1 006	

(НИ: по тази точка не е предоставена информация).

2.10. Полша

В Полша има две одобрени съоръжения за облъчване. В следната таблица са показани категориите и количествата храни, облъчени в едното съоръжение през 2007 г.

а) Институт по ядрена химия и технологии, Варшава

Категория продукти	Обработено количество (в тонове)	Средна погълната доза (kGy)
Сухи подправки, изсушени ароматични билки, растителни подправки	269	7—10
Общо	269	

б) *Институт по приложна радиационна химия, Технически университет, Лодз*

Не е предоставена информация за това съоръжение за облъчване.

2.11. Португалия

Не е предоставена информация от Португалия.

2.12. Румъния

В Румъния има само едно одобрено съоръжение за облъчване — центърът IRASM към Националния институт за физика и ядрено инженерство „Ногия Нилубеи“. Източник на йонизиращо лъчение са гама лъчи ^{60}Co . Съоръжението е одобрено от Националната комисия за ядрени дейности. В съоръжението IRASM през 2007 г. не са били облъчени храни/хранителни съставки.

2.13. Обединеното кралство

В Обединеното кралство има едно съоръжение, одобрено за облъчване на храни. През 2007 г. в съоръжението не са били облъчени никакви храни съгласно условията в неговия лиценз.

2.14. Обобщена таблица за ЕС

В следната таблица са обобщени количествата храни (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване в Европейския съюз.

Категория продукти	BE	CZ	DE	ES	FR	HU	NL	PL	Общо	%
Казеин	0	0	0	0	22	0	0	0	22	0,27
Изусушена кръв	16	0	0	0	0	0	0	0	16	0,20
Яйца на прах	7	0	0	0	0	0	0	0	7	0,09
Яйчен белтък	0	0	0	0	0	0	70	0	70	0,86
Риба и черупчести	258	0	0	0	0	0	45	0	303	3,72
Проби от храни	0	0	0	0	0	0	10	0	10	0,12
Жабешки бутчета/части	1 521	0	0	0	687	0	343	0	2 551	31,29
Гума арабика	0	0	0	0	131	0	0	0	131	1,61
Билки, подправки	139	55	228	216	60	21	801	269	1 789	21,94
Месо	445	0	0	0	0	0	0	0	445	5,46
Домашни птици	282	0	0	0	1 239	0	175	0	1 696	20,80
Скорбяла	11	0	0	0	0	0	0	0	11	0,13
Зеленчуци	12	0	103	0	0	0	879	0	994	12,19
Други	108	0	0	0	0	1	0	0	109	1,34
Общо	2 799	55	331	216	2 139	22	2 323	269	8 154	
% от общата сума	34,33	0,67	4,06	2,65	26,23	0,27	28,49	3,30	100,00	

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКИТЕ, ИЗВЪРШЕНИ ПРИ ПРОДАЖБАТА НА ПРОДУКТА, И МЕТОДИ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОТКРИВАНЕ ДАЛИ ПРОДУКТА Е БИЛ ОБРАБОТЕН С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ

Държавите-членки подадоха следната информация относно резултатите от проверките, извършени при продажбата на продукта, и методите, използвани за откриване дали продукта е бил обработен с йонизиращо лъчение.

3.1. Австрия

Анализирани са общо 115 проби. При нито една от тези проби не е доказана обработка с йонизиращо лъчение.

Анализирани храни	Брой на пробите: 115			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Билки и подправки	39	0	0	EN 1788, EN 13751
Билкови чайове	38	0	0	EN 1788, EN 13751
Домашни птици	38	0	0	EN 1786
Общо	115	0	0	
Общо в % от анализираните проби	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.2. Белгия

Анализирани са общо 89 проби. За една от пробите е установено облъчване.

Анализирани храни	Брой на пробите: 89			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Полуготова юфка	21	0	1	EN 1788 (*)
Ракообразни и мекотели	15	0	0	
Замразени билки	15	0	0	
Скариди	15	0	0	
Сушени зеленчуци	11	0	0	
Плодове	11	0	0	
Общо	88	0	1	
Общо в % от анализираните проби	98,88 %	00,00 %	1,12 %	

(*) За откриване на облъчване е използвана термомуминесценция, получена съгласно метода EN 1788.

3.3. България

Не беше предоставена информация от България за проверки относно облъчване на храни през 2007 г.

3.4. Кипър

През 2007 г. не са извършвани аналитични проверки относно облъчване на храни.

3.5. Чешка република

Анализирани са общо 60 проби. За 2 проби е установено, че не отговарят на изискванията (с положителен резултат за облъчване и неправилно етикетирани).

Анализирани храни	Брой на пробите: 60			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Пресни плодове	15	0	0	EN 1788/EN 1785
Подправки	12	0	0	EN 1788
Хранителни добавки	8	0	1	EN 1788

Анализирани храни	Брой на пробите: 60			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Риба и черупчести	7	0	0	EN 1785
Билкови чаени продукти	5	0	0	EN 1788
Полуготова юфка	3	0	1	EN 1788/EN 1785
Домашни птици	6	0	0	EN 1785
Скариди	2	0	0	EN 1785
Общо	58	0	2	
Общо в % от анализираните проби	96,67 %	00,00 %	3,33 %	

3.6. Германия

Изследвани са общо 3 744 проби от храни, от които 77 са били облъчени. Две проби са били облъчени и са в съответствие с директивите на ЕС: 1 проба в категорията „Подправки и билки“ и 1 в категорията „Супи, сосове и полуготова юфка“. Останалите 75 облъчени проби не отговаряха на изискванията:

- 21 от пробите са от храни в категории, за които облъчването е разрешено, но не са били правилно етикетирани,
- 34 от пробите са от храни в категории, за които облъчването не е разрешено,
- 20 от пробите (предимно юфка и сухи супи) са били облъчени, но не било възможно да се определи кои от съставките в тези съставни храни са били облъчени, за да се установи дали тяхното облъчване е било разрешено.

Категориите с най-голям брой проби, които не отговарят на изискванията, са били хранителните добавки (16 %), както и супите и сосовете (11 %).

Анализирани храни	Брой на пробите: 3744			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Подправки и билки	1 022	0	2	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Чайове, продукти, подобни на чай	328	3	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Подправки	288	0	2	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Супи, сосове, полуготова юфка	239	12	17	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ракообразни, черупчести други водни животни, включително продукти от тях	180	1	2	EN 1786, EN 1788, EN 13751 (*)
Пресни плодове	174	0	2	EN 1784, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Бобови култури, ядки и маслодайни семена	162	0	0	EN 1784, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Гъби, изсушени или гъбени продукти	149	0	5	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Хранителни добавки	147	4	23	EN 1786, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Сушени плодове или плодови продукти	134	0	0	EN 1788, EN 13708 (*)
Риба и рибни продукти	130	0	0	EN 1786, EN 1788

Анализирани храни	Брой на пробите: 3744			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Зърнени култури и зърнени продукти	93	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Сушени зеленчуци, зеленчукови продукти	88	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751 (*)
Домашни птици	75	0	0	EN 1784, EN 1786, EN 1788
Готови ястия	72	0	1	EN 1786, EN 1788, EN 13751
Колбаси	67	0	0	EN 1784, EN 1786, EN 1787, EN 1788
Пресни зеленчуци	52	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Гъби, пресни	47	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Сирена с подправки	46	0	0	EN 1787, EN 1788
Картофи, части от растения с високо съдържание на скорбяла	42	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Месни продукти (с изключение на колбаси)	41	0	0	EN 1784, EN 1786
Месо (с изключение на домашни птици, дивеч)	15	0	1	EN 1786
Сирена без подправки	12	0	0	(*)
Масло с подправки	10	0	0	EN 1787, EN 1788
Какао	10	0	0	EN 1787
Яйца и яйчени продукти	9	0	0	EN 1784, EN 1785
Мляко/млечни продукти	8	0	0	EN 1787
Кафе	1	0	0	EN 13751
Други	28	0	0	EN 1787, EN 1788
Общо	3 669	20	55	
Общо в % от анализираните проби	98,00 %	0,53 %	1,47 %	

(*) Използвани са и други методи за откриване на облъчване (например електронен парамагнитен резонанс).

3.7. Дания

През 2007 г. при продажбата на продукта не са били извършвани аналитични проверки относно облъчването на храни.

Предприятията в Дания обаче са задължени да извършват свои собствени проверки, за да се гарантира спазването на правилата. Датската ветеринарна и хранителна администрация проверява тези дейности по самоконтрол посредством документни проверки.

3.8. Естония

През 2007 г. не са били извършвани аналитични проверки относно облъчване на храни.

През 2007 г. в Естония не са били извършвани аналитични проверки относно облъчването на храни при продажбата на продукта.

3.9. Гърция

Анализирани са общо 92 проби и при нито една от тях не е получен положителен резултат за облъчване.

Анализирани храни	Брой на пробите: 92			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Билки и подправки	81	0	0	EN 13751 (PPSL)
Какао	8	0	0	EN 13751 (PPSL)
Зърнени култури	2	0	0	EN 13751 (PPSL)
Суши суши	1	0	0	EN 13751 (PPSL)
Общо	92	0	0	
Общо в % от анализирани проби	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.10. Испания

Анализирани са общо 130 проби, като при три от тях е получен положителен резултат за облъчване. Всичките неотговарящи на изискванията проби са били от жабешки бутчета.

Анализирани храни	Брой на пробите: 130			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Билки и подправки	88	0	0	EN 1787, EN 1788
Сушени плодове	25	0	0	EN 1786, EN 13708
Рибни, ракообразни и други водни животни	9	0	3	EN 1786
Зеленчуци	5	0	0	EN 1787, EN 1788
Общо	127	0	3	
Общо в % от анализирани проби	97,70 %	00,00 %	2,30 %	

3.11. Финландия

Анализирани са общо 94 проби. При 5 проби е получен положителен резултат за облъчване и не са били етикетирани.

Нито една от положителните проби не е била етикетирана правилно и съоръженията за облъчване не са били одобрени от ЕС.

Анализирани храни	Брой на пробите: 94			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Сушени подправки и билки	73	0	1	EN 1788, EN 13751
Хранителни добавки	17	0	4	EN 1788, EN 13751
Ягодни растения	4	0	0	EN 1788
Общо	89	0	5	
Общо в % от анализирани проби	94,68 %	00,00 %	5,32 %	

3.12. Франция

Анализирани са общо 117 проби от храни, при 6 от които е получен положителен резултат за облъчване и не са били правилно етикетирани.

Анализирани храни	Брой на пробите: 117			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Сушени плодове	19	0	0	EN 1788
Картофи	12	0	0	EN 1788
Суши супи и сосове	11	0	0	EN 1788
Зеленчуци	10	0	0	EN 1788
Полуготова юфка	9	0	3	EN 1788
Ядки	9	0	0	EN 1788
Мекотели с черупки	7	0	1	EN 1788
Кестени	6	0	0	EN 1788
Механично отделено месо от домашни птици	6	0	0	EN 1788
Замразени жабешки бутчета	5	0	2	EN 1788
Чай	5	0	0	EN 1788
Корн флейкс, използван в млечни продукти	4	0	0	EN 1788
Джинджирил	4	0	0	EN 1788
Сушена риба	2	0	0	EN 1788
Подправки	2	0	0	EN 1788
Общо	111	0	6	
Общо в % от анализирани проби	94,87 %	00,00 %	5,13 %	

3.13. Унгария

Общо 139 проби са били изследвани и при 1 от тях е получен положителен резултат за облъчване.

Анализирани храни	Брой на пробите: 139			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Подправки	49	10	0	EN 1788
Чай	43	2	1 (*)	
Хранителни добавки	26	8	0	
Общо	118	20	1	
Общо в % от анализирани проби	84,89 %	14,39 %	0,72 %	

(*) Пробата от чай, при която е получен положителен резултат за облъчване, е етикетирана като такава, но облъчването на чай в Унгария не е разрешено.

3.14. Ирландия

При анализа на 580 проби от храни през 2007 г., са били открити 21 храни, които са били облъчени, но не са имали изисквания етикет.

Анализирани храни	Брой на пробите: 580			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Билки и подправки	217	0	5	EN 13751 (за наблюдение) EN 1788 (за потвърждение)
Кафе и чай	115	0	0	
Юфка	66	0	4	
Плодове и зеленчуци	42	0	2	
Супи и сосове	25	0	0	
Подправки и бульони	22	0	2	
Продукти от горски плодове	14	0	4	
Семена	13	0	0	
Хранителни добавки	12	0	1	
Зърнени продукти и хлебни изделия	7	0	1	
Разни	26	0	2	
Общо	559	0	21	
Общо в % от анализирани проби	96,38 %	00,00 %	3,62 %	

3.15. Италия

Анализирани са общо 105 проби. При нито една от пробите не е установено облъчване. Резултатите са били неопределени в 11 от случаите.

Анализирани храни	Брой на пробите: 105			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Подправки, ароматични билки и зеленчукови екстракти	79	11	0	EN 13783, EN 1788
Лукови зеленчуци	7	0	0	EN 13783
Сушени плодове	2	0	0	EN 13783
Плодове, разни	2	0	0	EN 13783
Смеси от билки	2	0	0	EN 13783
Ядки	2	0	0	EN 13783
Общо	94	11	0	
Общо в % от анализирани проби	89,52 %	10,48 %	0,00 %	

3.16. Латвия

Взети са 2 проби; и двете са били в съответствие със законодателството на ЕС.

Анализирани храни	Брой на пробите: 2			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Суши супи за бързо приготвяне	1	0	0	EN 1788
Билков чай	1	0	0	
Общо	2	0	0	
Общо в % от анализирани проби	100,00 %	0,00 %	0,00 %	

3.17. Литва

Изследвани са 89 проби и всичките са отговаряли на изискванията.

Анализирани храни	Брой на пробите: 89			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Сухи ароматични билки, проби от чай, проби от подправки	89	0	0	EN 13783:2004
Общо	89	0	0	
Общо в % от анализирани проби	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.18. Люксембург

Анализирани са общо 20 проби от хранителни добавки. За 6 проби е установено, че са били облъчени. Резултатите са неопределени в 6 от случаите.

Анализирани храни	Брой на пробите: 20			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Хранителни добавки	8	6	6	EN 1788
Общо	8	6	6	
Общо в % от анализирани проби	40,00 %	30,00 %	30,00 %	

3.19. Малта

Анализирани са общо 25 проби от подправки и билки. За 21 от пробите е установено, че са били облъчени, но не са били етикетирани като такива.

Анализирани храни	Брой на пробите: 25			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Билки и подправки	4	0	21	EN 13751
Общо	4	0	21	
Общо в % от анализирани проби	16,00 %	0,00 %	84,00 %	

3.20. Нидерландия

През 2007 г. са взети и анализирани 416 проби. За 33 проби е доказано, че са били облъчени. Три от облъчените проби — всичките диетични добавки — са били правилно етикетирани като облъчени.

Анализирани храни	Брой на пробите: 416			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Хранителни добавки	201	0	29	EN 1788, EN 13751
Билки и подправки	185	0	1	EN 1788, EN 13751
Общо	386	0	30	
Общо в % от анализирани проби	92,79 %	00,00 %	7,21 %	

3.21. Полша

Анализирани са общо 150 проби, като при 1 от тях е получен положителен резултат за облъчване, но не е била правилно етикетирана.

Анализирани храни	Брой на пробите: 150			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Сушени билки, подправки и растителни подправки	66	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ядки, включително фъстъци	25	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Зеленчуци	20	0	1	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Плодове	19	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Риба и черупчести	13	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Домашни птици и продукти от домашни птици, яйца и яйчени продукти	7	0	0	EN 1786, EN 1787, EN 1788
Общо	149	0	1	
Общо в % от анализираните проби	99,33 %	00,00 %	0,67 %	

3.22. Португалия

Не е предоставена информация от Португалия.

3.23. Румъния

През 2007 г. са извършени документни проверки (включително на етикетирането) на храни (изсушени ароматични билки, подправки и растителни подправки) в 2014 магазина за продажба на дребно. Нито една от проверените храни не е била етикетирана като облъчвана. През 2007 г. не са извършвани аналитични проверки относно облъчването на храни.

3.24. Швеция

През 2007 г. са анализирани общо шест проби: месо от бизон, бяла яребица, жаба, крокодил, както и два вида сирене. Използваният метод за анализ на облъчени храни е в съответствие с EN 1784. Нито една от пробите не е била облъчвана.

Анализирани храни	Брой на пробите: 6			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Месо	4	0	0	EN 1784
Сирене	2	0	0	EN 1784
Общо	6	0	0	
Общо в % от анализираните проби	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.25. Словашка република

През 2007 г. в Словашката република са анализирани общо 41 проби, като при нито една от тях не е получен положителен резултат за облъчване.

Анализирани храни	Брой на пробите: 41			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Фъстъци и други ядки	25	0	0	EN 1784
Сирене	12	0	0	EN 1784
Месо (пилешко, патешко)	3	0	0	EN 1784

Анализирани храни	Брой на пробите: 41			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Маково семе	1	0	0	EN 1784
Общо	41	0	0	
Общо в % от анализирани проби	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.26. Словения

Проверени са 20 проби за обработка с йонизиращо лъчение. Нито една от пробите не е била облъчена.

Анализирани храни	Брой на пробите: 20			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Подправки	10	0	0	EN 13751
Хранителни добавки	10	0	0	EN 1788, EN 13751
Общо	20	0	0	
Общо в % от анализирани проби	100,00 %	00,00 %	00,00 %	

3.27. Обединеното кралство

През 2007 г. са взети 407 проби. Голям брой от тези продукти са анализирани като отделни компоненти (например юфка и пакетчето с подправки към нея) и всяка част е разглеждана като отделна проба. Следователно са анализирани общо 429 проби, от които за 48 е установено, че са били облъчени. Пробите, посочени като „неопределени“, са установени посредством метод на CEN EN 13751:2002 и не са анализирани допълнително; или са били проби с „ниска чувствителност“, така че минералната фракция на пробите не е била достатъчна за точно изследване.

Анализирани храни	Брой на продуктите, от които са взети проби: 407 Брой анализирани проби: 429			Използван метод на CEN
	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	
Изсушени билки, подправки и растителни подправки	163	18	6	EN 13751, EN 1778
Хранителни добавки	83	7	31	EN 13751, EN 1778
Юфка и изсушени азиатски храни	30	2	4	EN 13751, EN 1778
Свежи и консервирани (различни от сушени) билки и подправки	27	0	0	EN 13751, EN 1778
Плодове (включително пресни и сушени)	23	0	1	EN 13751, EN 1778
Чайове	14	0	3	EN 13751, EN 1778
Гъби	7	0	0	EN 13751
Риба/морски дарове (сушени скариди)	2	0	0	EN 13751
Сосове (течни/замразени)	2	0	0	EN 13751
Сушено месо	1	0	0	EN 13751
Мед и други пчелни продукти	1	0	3	EN 13751, EN 1778
Зеленчуци (сушен лук)	1	0	0	EN 13751
Общо	354	27	48	
Общо в % от анализирани проби	82,52 %	6,29 %	11,19 %	

3.28. **Обобщение за ЕС**

В следната таблица са обобщени изследваните проби и получените резултати за ЕС като цяло:

Държава-членка	Проби, отговарящи на изискванията	Неопределени	Проби, неотговарящи на изискванията	Общо проби	% от общия брой проби в ЕС
AT	115	0	0	115	1,78
BE	88	0	1	89	1,38
BG	НИ	НИ	НИ	НИ	НИ
CY	НАП	НАП	НАП	НАП	НАП
CZ	58	0	2	60	0,93
DE	3 669	20	55	3 744	57,93
DK	НАП	НАП	НАП	НАП	НАП
EE	НАП	НАП	НАП	НАП	НАП
EL	92	0	0	92	1,42
ES	127	0	3	130	2,01
FI	89	0	5	94	1,45
FR	111	0	6	117	1,81
HU	118	20	1	139	2,15
IE	559	0	21	580	8,97
IT	94	11	0	105	1,62
LV	2	0	0	2	0,03
LT	89	0	0	89	1,38
LU	8	6	6	20	0,31
MT	4	0	21	25	0,39
NL	383	0	33	416	6,44
PL	149	0	1	150	2,32
PT	НИ	НИ	НИ	НИ	НИ
RO	НАП	НАП	НАП	НАП	НАП
SE	6	0	0	6	0,09
SK	41	0	0	41	0,63
SI	20	0	0	20	0,31
UK	354	27	48	429	6,64
ОБЩО EU	6 176	84	203	6 463	
В %	95,56	1,30	3,14		

НИ: Не е предоставена информация от тази държава-членка.
 НАП: През 2007 г. не са извършени аналитични проверки.

4. ОБОБЩЕНИЕ

Настоящият доклад обхваща периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2007 г. Той съдържа обобщение на информацията, предоставена на Комисията от 25-те държави-членки.

Въз основа на получената информация са функционирали 22 одобрени съоръжения за облъчване в 11 държави-членки в съответствие с член 7, параграф 2 от Директива 1999/2/ЕО. Едно от одобрените съоръжения за облъчване е било затворено. През 2007 г. не са били одобрявани нови съоръжения за облъчване, но едно съоръжение е добавено в списъка вследствие присъединяването на България и Румъния. В шест от съоръженията за облъчване през 2007 г. не са облъчени храни или хранителни съставки; за едно от съоръженията не е предадена информация.

През 2007 г. общо количество от 8 154 тона продукти е било обработено с йонизиращо лъчение в 16 одобрени съоръжения за облъчване в 8 държави-членки. 89,29 % са били облъчени в три държави-членки: Белгия (34,33 %), Нидерландия (28,49 %) и Франция (26,23 %). Трите най-големи подгрупи в категориите облъчени продукти са жабешки бутчета (31,29 %), билки и подправки (21,94 %) и домашни птици (20,80 %).

Що се отнася до проверките, извършени при продажбата на продукта, 25 от 27-те държави-членки са подали информация за тях. 4 държави-членки не са извършвали аналитични проверки при официалния контрол и инспекциите. Една от тези държави-членки е сигнализираща, че съгласно нейното национално законодателство стопанският субект в хранителната промишленост следва да провежда свои собствени проверки, за да гарантира, че правилата за облъчване на храни са спазени.

Взети са общо 6 463 проби от 21 държави-членки. 6 176 проби (95,56 %) отговарят на изискванията от разпоредбите на директивата. 203 проби (3,14 %) не отговарят на тези изисквания. Тези несъответствия най-често са свързани с неправилно етикетирание и облъчване на категории храни, за които това не е разрешено. При 84 проби (1,30 %) резултатите са неопределени. Това се наблюдава главно при смеси от съставки, при които понякога не е възможно да бъде определено кои съставки са били облъчени, за да се разбере дали облъчването е било разрешено.
